

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
Ι. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΤΜΗΜΑΤΑ Β' - Ε' - ΣΤ'
2. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ Α' - Β' - Δ'
3. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α'
4. Δ/ΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ Α'
5. Δ/ΝΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ Β'

- ΙΙ. ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡ. ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
1. Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
  2. Δ/ΝΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ Γ.Γ.Δ.Ε.

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΡΙΘ. ΦΕΚ: 3779/Β/23-11-2016

Αθήνα, 15 Νοεμβρίου 2016

ΠΟΛ.1163

ΠΡΟΣ: Ως Π. Δ.

Ταχ. Δ/ση : Καρ. Σερβίας 10
Ταχ. Κώδικας : 101 84 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 3375885, 210 3375063
210 3646227, 210 3375314
210 3375311
e-mail : d.eleg@mofadm.gr
d12.a@yo.syzefxis.gov.gr
d12.b@yo.syzefxis.gov.gr
dfpa.a1@1992.syzefxis.gov.gr

ΘΕΜΑ: Διακοπή εργασιών φορολογουμένων (φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων) βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.

ΑΠΟΦΑΣΗ
Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013 - ΦΕΚ 167 Α'), όπως ισχύει.

2. Τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν.4174/2013 - ΦΕΚ Α' 170) όπως ισχύει, καθώς και τις λοιπές διατάξεις του ίδιου άρθρου και νόμου.
3. Τις διατάξεις του Π.Δ. 111/2014 (Α'178) «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ε.2 της παρ. Ε' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (ΦΕΚ 222 Α') «Έγκριση Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 - 2016- Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του ν.4046/2012 και του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013-2016», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
5. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, ο οποίος κυρώθηκε με το «άρθρο πρώτο» του Π.Δ. 63/2005 (Α'98) «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα».
6. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1058824 ΕΞ 2014/8-4-2014 (865/Β') Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Ανακαθορισμός της εσωτερικής διάρθρωσης και των αρμοδιοτήτων οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών και μετονομασία ορισμένων από αυτές», όπως ισχύει.
7. Τις διατάξεις της αριθμ. ΠΟΛ 1006/2013 Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων (Β' 19/2014), όπως ισχύει.
8. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1015213 ΕΞ 2013/28-1-2013 (ΦΕΚ Β'130) Κοινής Απόφασης του Υπουργού και Υφυπουργού Οικονομικών «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων στον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
9. Τις διατάξεις της αριθ. Δ6Α 1036682 ΕΞ 2014/25-2-2014 (478 Β' & 558 Β') Απόφασης του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων και εξουσιοδότησης υπογραφής “Με εντολή Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων” σε όργανα της Φορολογικής Διοίκησης», όπως ισχύει.
10. Την αριθμ. 1/20 -1 - 2016 (Υ.Ο.Δ.Δ. 18) πράξη Υπουργικού Συμβουλίου, επιλογή και διορισμός Γενικού Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.
11. Τις διατάξεις των άρθρων 17,19, 20, 22, 23 του Κανονισμού (Ε.Ε.) αριθ.904/2010 του Συμβουλίου της 7^{ης} Οκτωβρίου 2010.
12. Τις διατάξεις του ν.3419/2005 (ΦΕΚ 297 Α') «Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) και Εκσυγχρονισμός της Επιμελητηριακής Νομοθεσίας», όπως ισχύει.
13. Το πλήθος των αιτημάτων των φορολογουμένων, που δε διαθέτουν αποθέματα, πάγια ή εμπορεύσιμα και δεν εκκρεμούν χρηματικές τους απαιτήσεις ή υποχρεώσεις, για υποβολή δήλωσης διακοπής εργασιών βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.
14. Το γεγονός ότι με την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού Προϋπολογισμού.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις καθώς και η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για τη διακοπή εργασιών φορολογουμένων, με ημερομηνία διακοπής εργασιών την ημερομηνία του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.

Άρθρο 1

1. Φορολογούμενοι (φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες), που:

α. δε διαθέτουν αποθέματα, πάγια ή εμπορεύσιμα,

β. δεν έχουν, εφόσον πρόκειται για εταιρείες ή λοιπά νομικά πρόσωπα για τα οποία προβλέπεται εκ του νόμου στάδιο εκκαθάρισης, χρηματικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις, ανεξαρτήτως αντικειμένου εργασιών της επιχείρησής τους, δύνανται να υποβάλουν, στον αρμόδιο υπάλληλο του τμήματος ή γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της Δ.Ο.Υ., στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, δήλωση διακοπής εργασιών (έντυπο Μ4) με βάση τον πραγματικό χρόνο παύσης των εργασιών τους, εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών τους.

Ως ημερομηνία διακοπής, στην εν λόγω δήλωση, θα αναγράφεται ο πραγματικός χρόνος παύσης των εργασιών τους.

Όταν η δήλωση διακοπής εργασιών υποβάλλεται πέραν της ως άνω προθεσμίας, είναι εκπρόθεσμη και επιβάλλεται το πρόστιμο του άρθρου 54, παρ. 2, περ. α' του ν. 4174/2013 (εκατό ευρώ).

2. Όσοι είναι υπόχρεοι εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. και σκοπεύουν να προβούν σε παύση εργασιών με ημερομηνία διακοπής μετά τη δημοσίευση της παρούσας, απαιτείται να προσκομίσουν βεβαίωση διαγραφής από το Γ.Ε.ΜΗ.

Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες τα οποία είτε δεν έχουν καν υποχρέωση εγγραφής στο Γ.Ε.ΜΗ. ή, ακόμα και αν έχουν, δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις του προηγούμενου εδαφίου, είναι υποχρεωτική για τη βεβαίωση διακοπής εργασιών η κατάθεση μαζί με την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών και αποδεικτικού της λύσης τους χωρίς ημερομηνία δημοσίευσης της λύσης να είναι δεσμευτική για τη διακοπή των εργασιών τους.

3. Επίσης για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες είναι υποχρεωτική η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ 70 Α') ότι κατά την ημερομηνία παύσης εργασιών δεν είχαν εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων.

4. Με την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών, ο αρμόδιος υπάλληλος της ως άνω Δ.Ο.Υ. ελέγχει πρωτίστως ότι, για τα ανωτέρω πρόσωπα, δεν έχει καταχωρηθεί στο Υποσύστημα Μητρώου TAXIS σε χρόνο μεταγενέστερο της αιτηθείσας ημερομηνίας διακοπής εργασιών, μεταβολή, ως προς τα στοιχεία άσκησης της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας (έδρα, Κ.Α.Δ., αλλαγή μελών, εταιρών κ.λπ.).

Εάν έχει καταχωρηθεί σχετική μεταβολή σε χρόνο μεταγενέστερο της αιτηθείσας ημερομηνίας διακοπής εργασιών, η ημερομηνία διακοπής δεν μπορεί να ανατρέξει σε χρόνο προγενέστερο της τελευταίας καταχωρηθείσας μεταβολής.

Στη συνέχεια, ενημερώνεται ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας βρίσκεται η έδρα της επιχειρηματικής δραστηριότητας, προκειμένου, να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες για την τήρηση των προϋποθέσεων και τη διαπίστωση του πραγματικού χρόνου παύσης εργασιών των ως άνω προσώπων.

Άρθρο 2

A. Όσον αφορά την τήρηση των προϋποθέσεων :

Για τα φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, μέσω του ΟΠΣ, επαληθεύεται η μη ύπαρξη επαγγελματικού οχήματος ιδιωτικής χρήσεως.

Β. Για τη διαπίστωση του πραγματικού χρόνου παύσης των εργασιών, λαμβάνονται υπόψη τα παρακάτω:

1. Η άσκηση ή μη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατά το κρινόμενο διάστημα, η οποία αποδεικνύεται από την έκδοση και λήψη φορολογικών στοιχείων, όπως προκύπτει από τα υποβληθέντα αρχεία μέσω των καταστάσεων πελατών και προμηθευτών, καθώς και τα αρχεία που δημιουργούν οι Φ.Η.Μ.

2. Η μη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών, ειδικότερα:

α. διερευνάται αν έχουν δηλωθεί από κοινοτικές επιχειρήσεις ενδοκοινοτικές παραδόσεις αγαθών ή παροχή υπηρεσιών (πληροφορία από το Σύστημα V.I.E.S.) προς το φορολογούμενο (φυσικά, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες) και οι οποίες ανάγονται σε μεταγενέστερο χρόνο της αιτούμενης ημερομηνίας διακοπής εργασιών.

β. διερευνάται αν ο φορολογούμενος έχει δηλώσει ενδοκοινοτικές συναλλαγές σε Ανακεφαλαιωτικό Πίνακα ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών ή ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παρεχομένων υπηρεσιών σε μεταγενέστερο χρόνο της αιτούμενης ημερομηνίας διακοπής εργασιών.

3. Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες κατά την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών ελέγχεται αν μετά τη δηλούμενη ημερομηνία παύσης εργασιών υπάρχουν δηλώσεις ΕΝ.Φ.Ι.Α.- πράξεις διοικητικού προσδιορισμού του φόρου.

Γ. Η υποβολή μηδενικών δηλώσεων, Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων ως προς το εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα, Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και Νομικών Οντοτήτων, Φ.Π.Α., καθώς και η ύπαρξη βεβαιωμένων οφειλών, δεν επηρεάζει τη διαπίστωση της διακοπής βάσει του πραγματικού χρόνου παύσης εργασιών.

Διευκρινίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, για τη διακοπή, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί όλες οι φορολογικές δηλώσεις των φορολογικών ετών μέχρι και τον πραγματικό χρόνο της παύσης εργασιών.

Επισημαίνεται ότι, κατά τη διακοπή εργασιών επιχειρηματικής δραστηριότητας, δεν υφίσταται υποχρέωση ακύρωσης των αχρησιμοποίητων θεωρημένων στοιχείων, η θεώρηση των οποίων διενεργήθηκε από το χρόνο παραγωγικής λειτουργίας του συστήματος TAXIS, σε κάθε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.).

Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες τα οποία προβαίνουν σε διακοπή των εργασιών τους με βάση τα οριζόμενα στην παρούσα, ήτοι λαμβάνοντας υπόψη τον πραγματικό χρόνο παύσης των εργασιών τους και όχι με βάση τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της ΠΟΛ 1006/2013 Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε. όπως ισχύει, ως ημερομηνία λήξης της εκκαθάρισης ή διάλυσης, κατά περίπτωση, για την εφαρμογή του άρθρου 68 του ν. 4172/2013, λογίζεται η ημερομηνία του πραγματικού χρόνου παύσης εργασιών.

Άρθρο 3

1. Στις περιπτώσεις που πληρούνται τα οριζόμενα στο άρθρο 2 της παρούσας, συντάσσεται από τον αρμόδιο υπάλληλο που ορίζεται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ειδική έκθεση, ως

το συνημμένο υπόδειγμα, με την οποία διαπιστώνεται ο πραγματικός χρόνος διακοπής, η οποία, επισυνάπτεται στη δήλωση διακοπής εργασιών και αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για τη χορήγηση ή μη της βεβαίωσης διακοπής εργασιών.

2. Με την ολοκλήρωση της καταχώρησης της δήλωσης διακοπής εργασιών στο Υποσύστημα Μητρώου TAXIS, χορηγείται στο φορολογούμενο βεβαίωση διακοπής εργασιών.

3. Η Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών υποχρεούται να αποστέλλει ηλεκτρονικά ανά μήνα στη Διεύθυνση Εταιρειών και Γ.Ε.ΜΗ. της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και συγκεκριμένα στο Τμήμα Θεσμικών Ρυθμίσεων και Γ.Ε.ΜΗ., κατάσταση με τους φορολογούμενους (Α.Φ.Μ. - επωνυμία - ημερομηνία διακοπής εργασιών) που έχουν διακόψει τις εργασίες τους με τις διαδικασίες της παρούσας.

4. Για τα νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες που προβαίνουν στη διακοπή των εργασιών τους με την ημερομηνία λήξης των εργασιών της εκκαθάρισης ή την ημερομηνία ανακοίνωσης διαγραφής από το Γ.Ε.ΜΗ. ή την ημερομηνία λύσης τους, κατά περίπτωση, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 8 της ΠΟΛ 1006/2013 (ΦΕΚ 19 Β΄ 2014) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε., όπως ισχύει.

5. Ο χρόνος που προβλέπεται στο άρθρο 8 της ΠΟΛ 1006/2013 (ΦΕΚ 19 Β΄ 2014) Απόφασης Γ.Γ.Δ.Ε., όπως ισχύει, για την υποβολή της δήλωσης διακοπής εργασιών, ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες. Η παρ. 3 του άρθρου 8 της ίδιας Απόφασης καταργείται.

Άρθρο 4

Η παρούσα Απόφαση ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ**

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: Υπόδειγμα Ειδικής Έκθεσης, ένα (1) φύλλο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

I. ΑΠΟΛΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Εθνικό τυπογραφείο (Για Δημοσίευση)
- Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)
- Γραφεία Εξυπηρέτησης Φορολογουμένων (Γ.Ε.Φ.)
- Διεύθυνση Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών (και για ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Δ.Ε.)
- Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Γ.Γ.Δ.Ε.
- Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης

Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
Διεύθυνση Εταιρειών και Γ.Ε.ΜΗ.
Πλατεία Κάνιγγος
101 81 Αθήνα

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- Αποδέκτες Πίνακα Α' (εκτός των αριθμών 2 και 3)
- Αποδέκτες Πίνακα Β' (εκτός του αριθμού 2)
- Αποδέκτες Πίνακα Γ' (εκτός του αριθμού 5)
- Αποδέκτες Πίνακα Ζ' (εκτός των αριθμών 2,3 και 4)
- Αποδέκτες Πίνακα Η' (εκτός 4,10 και 11)
- Δ/ση Νομικής Υποστήριξης της Γ.Γ.Δ.Ε.
- Συνήγορος του Πολίτη
Χαλκοκονδύλη 17
Τ.Κ. 104 32 Αθήνα

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

- Γραφείο Υπουργού Οικονομικών κ. Ε. Τσακαλώτου
- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομικών κ. Αικ. Παπανάτσιου
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων και Διοικητικής Υποστήριξης
- Γραφεία Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων του Υπουργείου Οικονομικών
- Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας Τμήματα Α' - Β' - Δ'
- Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας Τμήμα Α'
- Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου Τμήμα Α'
- Διεύθυνση Παροχής Φορολογικών Υπηρεσιών Τμήμα Β'
- Διεύθυνση Ελέγχων Τμήματα Β', Ε', ΣΤ' (από 10 αντίγραφα)